

אויצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

■ אור הצדיק

כמדוי שנה כך גם השנה ישבתו רבים בצל האילן הגדול, אצל ציון רביה"ק באומן, מקום אשר בחיי רבינו היה ביום זה זמן קהילה לכל, כפי שמעיד גאון עוזנו מוהרנ"ת: "דרכנו היה להיות אצלו על ראשיהשנה ועל שבת חנוכה ועל חג השבועות, ובאלו השלשה זמנים היינו אצלו תמיד".

אף לאחר הסתלקות רבינו הקדוש, היתה שבת זו זמן של התקבצות אצל מוהרנ"ת.

וכבימים ההם בזמן הזה, בכל פעם מחדש, נתפעם הלב מעומקו של ים ומרחבו של אולם. בכל שנה ושנה מתקבצים מחדש אנשי הצדיק הדבקים בו ומשתוקקים לאורו בשבת חנוכה אל בית ציונו הקדוש, כאשר היה המנהג בחיים חיותו, כאשר מדי שנה מתווספות נפשות חדשות לקיבוץ זה, חדשים מקרוב באו, אנשים שלא היו כאן מעולם.

אין זה פלא שהלב מתרונן ואף נושא את הרגליים בשירה בריקודים ובשמחה של מצוה, בהילו נרו של הצדיק על ראשינו – אורו של משיח.

■ הילולא דמוהרנ"ת

לקראת יום ההילולא של מוהרנ"ת, במלאות 168 להסתלקותו לשמי רום, נערכו במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' בשיעורים מיוחדים לכבוד בעל ההילולא, שיעורים שנאמרו בסעודות ההילולא בכל פזורות אנ"ש בשנים עברו, ואף בדור הקודם.

לשמיעת השיעורים לפי סדר הרבנים, היכנסו למערכת השיעורים 02-9950000 ולאחר בחירת השפה, הקישו: 1-5-4. להאזנה להתנסויות אנ"ש בהילולת מוהרנ"ת, הקישו: 1-4-2-1.

'פותר הלומות'

הבנתי שהיה לו בזה כוונה שלימה, ולא זכיתי להבין כוונתו בזה".

עד שבא רבי אברהם ב"ר נחמן וגילה מעט מהכוונה העמוקה: "על פי מה שאמרו חכמינו ז"ל: 'שבעה שמות יש לו ליצר הרע', וידוע ליודעי חן שהם כנגד השבע מידות דסטרא אחרא, כי זה לעומת זה עשה אלקים, כנגד שבע מידות הנמצאים בקדושה, כמובן כל זה בספרי אמת. והנה עד הנה לא היה בעולם כי אם הארת השבע מידות האלה שהשיגו אותם השבעה רועים, להמשיכם ולהאירם עלינו, על כן לא היה כנגד זה כי אם שבעה כוחות היצר הרע, שהם בחינת שבעה שמות שיש לו. על כן, זה לעומת זה גברה ועצמה מאד גם המידה השמינית של הסטרא אחרא, שהיא בחינת מדמה. כי בינה דקדושה הוא בחינת 'מכין דבר מתוך דבר', וזה לעומת זה, בינה דסטרא אחרא הוא בחינת מדמה דבר לדבר בשווא והבל" (כוכבי אור, חכמה וכינה, אות לו).

במרוצת הדורות היו צדיקים רבים, אשר כל אחד מהם התגלה בדרכו שלו; מהם באמצעות 'מופתים', ומהם על ידי זכות אבות וכיו"ב. אך התגלותו ועלייתו לגדולה של יוסף הצדיק מפליאה ביותר: היא היתה על ידי הלומות.

בראשית דרכו, התחיל לדבר על גדולתו על ידי סיפור הלומותיו הנפלאים, עד אשר קיבל אצל אחיו את הכינוי 'בעל החלומות'. וגם בהיותו במצרים, עלה מבור כלאו לגדולה והפך להיות 'משביר לכל עם הארץ', על ידי פתרון הלומות כאשר פתר את הלומותיהם של שר המשקים ושר הטבחים, ולאחר מכן את חלום פרעה.

כי אכן כן, זוהי גדולתו של הצדיק הגדול והזה תפקידו בעולמנו זה: לפתור הלומות! לבטל את הדמיון הגורם לאנשים 'להלום בהקיץ', ולהאיר להם את אור האמונה; ליצוק את ה"שמן משחת קודש", את הדעת הקדושה למוחותיהם, ובכך להעלות את שלהבת אור האמת שתאיר ותזרח, ותגרש באורה את חושך הדמיון.

"פרשיות אלו מדברים מיוסף הצדיק שכל גדולתו היה על ידי פתרון הלומות... כי עיקר בחינת נר חנוכה הוא להמשיך אור הצדיק על ידי נר חנוכה... כדי שיברר לנו המדמה"

ללמדנו שבדורנו זה, באים הניסיונות והיצרים מספירת הבינה של הסטרא אחרא – מכח הדמיון. ולכן אין כח לעמוד כנגדם, רק בכח אותו צדיק 'פותר הלומות', שזכה למידת הבינה בקדושה בתכלית השלימות.

זהו גם אורם של נרות החנוכה, אור האמת הדוחה את הדמיון היווני; אור החשמונאים, אור הצדיק הדוחה באורו ואור תורתו את הדמיון המתעתע.

"ועל כן קורין פרשת 'ויהי מקץ' בחנוכה או לפעמים פרשת 'וישב', כי פרשיות אלו מדברים מיוסף הצדיק שכל גדולתו היה על ידי פתרון הלומות... כי עיקר בחינת נר חנוכה הוא להמשיך אור הצדיק על ידי נר חנוכה, כדי שנוכה לבקשת ולמצאו, כדי שיברר לנו המדמה, שעל ידי זה נוכח לאמונת חידוש העולם, שכל זה הוא בחינת גדולת יוסף הצדיק, שהוא בחינת הצדיק האמת שכל דור" (ליקוטי הלכות, כבוד רבות'ח"ג, ט).

כל תורה, שיחה, עצה וסיפור של רבינו הקדוש פותר חלום אחר. כל שורה מספרי רבינו הקדוש מאירה עוד מעט אור של אמת הדוחה הרבה מן החושך של הדמיון. כל סעיף בספר 'משיבת נפש' דוחה דמיון אחר של עצבות ורפיון ידיים; כל סעיף בספר 'השתפכות הנפש' פותר חלום אחר המפריע לאדם לשפוך את שיחו לפני ה' כמו לפני חבר טוב אמיתי.

החלומות אותם חולמים בני אדם, הם רבים ומגוונים; יש החולמים כל ימיהם על כסף וקריירה, ויש החולמים על שאר תאוות והנאות חולפות, וכולם כאחד מתבדים ומתאכזבים, כאשר הם מתעוררים משנתם העמוקה, בעת ירידתם לקבר...

אך גם בין המפוקחים שבינינו, ישנם 'חולמים' רבים... גם בתחום הקדושה ישנם דמיונות רבים המבלבלים את האדם, כשהדוגמא הבולטת ביותר לכך הם המחשבות של 'חלישות הדעת'; מחשבות המבוססות על דמיון כוזב, שגורמות לאדם להיחלש בעבודת ה' ולהתהלך עצוב ושיפוף.

ואילו צדיק האמת – פותר את כל אלו החלומות ודומיהם, ומאיר באנשים את הדעת האמיתית, הנקיה מכל שמץ של דמיון; דעת הנותנת לאדם כח להתחדש ולעבוד את ה' רענן ושמח.

מה גם באחרית הימים, אשר כח הדמיון מתגבר וחוגג מעבר לכל דמיון, לא היה לנו שום תקוה לולא אותו 'פותר חלומות'!

והלא כך אמר רבינו הקדוש: "צריכים לקרוא ליצר הרע שם חדש. לא יצר הרע, אלא 'כח המדמה' (ליקוטי מוהר"ן, תורה כה). "ואמר זאת בדרך שחוק", מוסף מוהרנ"ת, "אבל

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	מבט	ה"א	ה"ד	ה"ב	שבת
א	ג	טז	ריט	פט צ	עג
ב	ד	יז	רכ	צא צב	עד
ג	ה	יח	רכא	צג צד	עה
ד	ו	יח	רכב	צה צו	עו
ה	ז	יח	רכג	צז צח	עז
ו	ח	יט	רכד	צט ק	עט

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"

ת.ד. 50617 בית שמש
טל, במשרד: 02-9993338
פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
באר"ב 718-8552121
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנינים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיץ: נוחעם א. ברזעסקי

התפילה שאין לה שער

כי אז לא תעלה כלל בדרכי השערים אשר יסובבו בהם המעכבים והמסכים. ואין סוף וגבול כלל, להדרכים החדשים אשר יתחדש [כפי התחדשות הבקשות שכל פעם] לזה השער".

על אחת כמה וכמה כשזוכים לקיים את הפסוק בשלמותו – לא רק את סופו: "שפכי כמים לבך נוכח פני השם", אלא גם את תחילתו – "קומי רוני בלילה לראש אשמורות" ולקום בחצות הלילה להתבודד לפני ה', כי אז בודאי אין שום מקטרג שיעמוד נגד האדם באותה עת רצון.

כי "ענין שפכי כמים לבך, הוא תפילת חצות, שהוא ענין אחר לגמרי, שהוא נוכח פני ה' ממש, בלי מחיצות וכלי הפסק שערים... כי תפילה אחת הוא בלא שער, אלא נוכח פני ה' ממש, שתפילה זאת היא תפילת חצות, שצריכים לקום חצות, שאז עת רצון שתתקבל תפילתו, כי תפלתו עולה לה' ממש בלי שער מסך המבדיל, כמו שכתוב 'שפכי כמים לבך נוכח פני ה' ממש' (ביאור הליקוטים, שם).

אשרי הזוכה!

תפילת ההתבודדות אין לה גם 'שומרי הפתח' שעומדים ואורבים לתפילתו של האדם. ולכן היא גם עוברת 'חלק', כאשר מוסר מוהרנ"ת בשמו של רבינו הקדוש: "שעל תפילות ותחינות ובקשות הסדרות מכבר, כבר יודעין מהם כל המחבלים והמקטרגים, והם אורבים על הדרכים של אלו התפילות, מחמת שיודעים מהם מכבר. כמו, למשל, על הדרך הכבושה, הידוע ומפורסם לכל, שם אורבים רוצחים וגזלנים תמיד, מחמת שיודעים מדרך זה כבר. אבל כשהולכין בנתיב ודרך חדש, שאינו נודע עדיין, שם אינם יודעים לארוב שם כלל. כמו כן לענין הנ"ל, כי השיחה שמדבר האדם עצמו בענין לבין קונו, הוא דרך חדש ותפילה חדשה, שהאדם אומרה מליבו מחדש, על כן אין המקטרגים מצויים כל כך לארוב" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, עג).

וכך כותב רבי אברהם ב"ר נחמן בביאורו על 'תורה' זו (שער ה'): "נודע דברי אדמו"ר זצ"ל על אודות הבחינה 'שפכי כמים לבך', שהיה רגיל להזהיר על זה לכל אחד, שישפוך את לבבו כמים נוכח פניו יתברך, גם זולת התפילות המסודרות ב"ב נוסחאות. כי אף על פי שכל נוסח מכוון בכוננת המידות והספירות, כפי השער המיוחד לו, כידוע, אבל בסבת הקליפות אשר יסובבו בדרכי השערים האלה, נתרומם על זה מעלת הבחינה הנ"ל, שמבקש האדם מליבו בכל עת בקשה חדשה.

"ודע, שיש שנים עשר שבטים, כנגד שנים עשר מזלות, וכל שבט ושבת יש לו נוסחא מיוחדת ויש לו שער מיוחד ליכנס דרך שם תפילתו".

(ליקוטי מוהר"ן, ט)

"ב שיערים ישנם לקבלת תפילותיהם של בני ישראל, כל שבט ושערו". "וצריך לזה זכות גדול, שיזכה אדם להעלות תפילתו דרך שער השייך לשבטו" – עד כדי כך, שהתנא אבא בנימין הצטער על כך כל ימיו, ואמר (ברכות ה:): "כל ימי הייתי מצטער על תפילתי שתהא סמוך למיטתי" כשהכוונה הפנימית היא – מגלה רבינו – "שיתפלל דרך שער המָטָה שלו, כי יש שנים-עשר מָטוֹת, וכל אחד יש לו שער מיוחד, והתפלל על שלא תתרחק תפילתו ממטה שלו".

אך עתה, שימו לב: ישנה תפילה שאינה צריכה שער להיכנס דרכה. הלא היא: **תפילת ההתבודדות!** הסיבה לכך היא פשוטה: תפילה זו היא 'נוכח פני השם', וכשעומדים מול הקב"ה מי זקוק לשער!?

תפילה זו היא כנגד השבט ה"ג, השבט שאין לו שום שער מותק י"ב השערים. 'שער ההתבודדות' הוא השער של השבט הנווד ביערות ומסתתר בהדרים, ובניו יודעים להתבודד בינם לבין קונם. שער שאין לו לא צירים ולא דלתות, שער שתמיד תמיד פתוח לרווחה...

הרה"ק רבי גדליה מליניץ

החסיד המפורסם מורנו הרב רבי גדליהו זצ"ל אב"ד דקהילת ליניץ, ורמו באותה התורה הספד להרב הנ"ל, כי הזכיר אז בתוך התורה מה שאמרו רבותינו ז"ל (שבת כא:): 'אין מספידין בחנוכה'.

"גם אמר אז, שעכשיו קשה לומר תורה, כי שנסתלק צדיק, קשה לומר תורה, כי כל צדיק נסתלק עם כל חלקו שיש לו בהתורה, כי כל צדיק וצדיק יש לו חלק בהתורה, וכשנסתלק, נסתלק עם כל חלקו שיש לו בהתורה, על כן קשה אז לומר תורה" (שיחות הר"ן קלב).

לאחר הסתלקות רבינו ורבי גדליה, באו צאצאיהם בקשרי שידיוכין. היה זה כשרבי אהרן מטשרנובל חתנו של רבי גדליה, השיא את בתו לרבי ישראל נכד רבינו, בן בתו שרה ע"ה.

ומתלהבים לב האדם לעבודתו יתברך, ואין מחיה נפש, רק מי שיאחז באמונה".

בין תלמידיו של רבי גדליה, היה רבי שלום שכנא מפרוהוביטש, אשר רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב היה מוקירו מאוד.

בניו רבי יצחק יואל ורבי שמואל לייב כיהנו אחריו ברבנות ליניץ.

חתניו: רבי אליהו דוב אב"ד אויוונצא, רבי צבי מקמינצק, רבי ישראל חיים מלודמיר, רבי אהרן מטשרנובל (בן רבי מרדכי מטשרנובל) ורבי יוסף מוויניצא.

לרבי גדליה מליניץ היו קשרי ידידות עם רבינו. בתקופה שרבינו התגורר בולטיפולי והתעוררה עליו מחלוקת גדולה, יצא רבי גדליה להגן על כבודו. בספר 'ימי מוהרנ"ת' מתאר רבי נתן את קורותיו בחורף תקס"ג, הראשון להתקרבותו לרבינו, בין השאר כיצד לווה את רבינו בניסיעתו למדבדיבקה: "ליוונו אותו עד קהילת קודש ליניץ, ושם נכנס להרב וכיו מורינו הרב גדליה זכר צדיק לברכה, וקיבלו בכבוד גדול. וגם כל בני סיעתנו, שבאנו עמו, קיבל אותו כולנו בכבוד גדול. ושם שמענו מפיו הקדוש של רבינו ז"ל תורה" (ימי מוהרנ"ת א, ב).

שנה לאחר מכן, הסתלק רבי גדליה למרומים, בכ"ט בכסלו תקס"ד. בשבת חנוכה שחלה באותה השנה בני טבת, כשהתקבצו התלמידים אצל רבינו, אמר רבינו את התורה "להמשיך שלום" (ליקוטי מוהר"ן יד). כותב מוהרנ"ת על כך: "ואת התורה אמר בשבת חנוכה, ואז באותו העת נפטר הרב

נולד בשנת תצ"ח לאביו רבי יצחק הדיין מליניץ. הכיר בצעירותו את הבעל-שם-טוב הקדוש ובספרו 'תשואות חן' מביא כמה פעמים דברים משמו כשהוא מסיים: "עד כאן שמעתי".

לאחר הסתלקות הבעש"ט, היה רבי גדליה לתלמידים של רבי יעקב יוסף מפולנאה בעל ה'תולדות', רבי אריה לייב ה'מוכיח' מפולנאה ורבי דוב-בער המגיד ממזריטש.

היה גאון עצום בתורה, ומגיל צעיר שימש ברבנות. בהיותו בן שמונה עשרה כיהן כרב באוסטרופולי, ממנה עבר למריאפולי, ומשם לליניץ, בה כיהן גם כאדמו"ר ועל שמה התפרסם. הוא גם נודע בדרשן בחסד עליון.

רבי גדליה מליניץ משמש כמקור נאמר למסורות רבות המובאות בספר 'שבחי הבעל-שם-טוב'. כותב הספר, רבי דוב-בער השוחט מליניץ, מביא את הדברים תחת הפתיחה: "שמעתי מהרב דקהילתנו", כשכוונתו על רבי גדליה שסיפר לו אותם.

בהקדמת שבחי הבעש"ט כותב המחבר מה ראה על ככה להעלות בספר את סיפורי הבעש"ט: "היות ששמעתי מפי הרב המפורסם דפה קהילת קודש ליניץ, המנוח מו"ה גדליה זצלה"ה, שאמר בשם הרב החסיד המפורסם מ"מ דק"ק ווארחיווקע מו"ה שמערל זצלה"ה, וכפי דעתי וודאי שיצאו דברים כאלו מפי הבעש"ט זצוק"ל, רק שלא שמעתי בפירוש משמו, שקודם ביאת משיח צדקנו יסתלקו כל האותות והמופתים ונסים הגלויים והמפורסמים הממשיכים

נקודה

אשרי הזוכה לאכול קצת משניות, לשתות מעט תהלים ולהתלבש בכמה מצוות!

(שיחות הר"ן כג)

גניבה בליל 'כל נדרי'

כיצד ניתן לחיות ולהתחזק על פי התורה שבליקוטי מוהר"ן הנקראת "אזמרה לאלוקי בעודי" (ח"א רפב), בה מבואר כיצד ניתן לדון לכף זכות כל איש מישראל, אפילו את הפחות שבפחותים, וכי לכל אחד, אפילו הפושע הגדול ביותר – עדיין יש לו תקוה לשוב בתשובה!

בצד עמד לו יהודי ליטאי שמוצאו מהעיר וילנה, הוא שומע את הדברים, הם נכנסים בלבו, מפעפעים שם ועושים מהפכה בנפשו. הוא ממתין שמוהר"ן יסיים את שיחתו, ואז ניגש אליו בחשאי ואומר לו:

"יש לי ענין חשוב לדבר איתכם. אני חשבתי עד היום כי אין לי עוד שום תקוה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, אך לאחר ששמעתי את הדברים, אני מנסה לברר האם אמנם תהיה לי אי פעם תקוה לכפר על העוול שעשיתי???"

אותו יהודי לא היה אחד הגנבים באותו ליל "כל נדרי", אבל הוא ידע פרטים על הפשע, ולמרות החרם לא סיפר אותם לרבני העיר. מאז, כל ימיו הוא מתהלך כשבר-כלי, כסבור שאין לו שום פתח של תקוה בעולמו הרוחני.

"אבל עכשיו, ששמעתי מכם שקיימת אפשרות של התחזקות גדולה כזו, אני רוצה לשאול, אם גם אני, המוטל זה שנים רבות בחרם חמור, יכול עוד לתקן את נשמתו" – שאל את מוהר"ן את כשדמעות נקוות בעיניו.

מה ענה לו מוהר"ן? – איננו יודעים, יתכן מאוד כי הוא נתן לו דרך תשובה כיצד לתקן את העוול ולנסות להוריד את החרם מעל כתפיו, אולם אין ספק כי ההתחזקות של מוהר"ן שינתה אותו מהקצה אל הקצה.

אכן, התורה "אזמרה" שכה היתה שגורה בפי מוהר"ן ותלמידיו, ומהם לכלל החסידים עד היום, היא מאבני היסוד של חסידות ברסלב וכבר הצילה רבים וטובים מדרת שחת.

והעבירו אותם למקום בלתי ידוע.

המתפללים שהגיעו למחרת לבית הכנסת, כמו גם אלו שישנו בו והתעוררו עם שחר, לא העלו על דעתם איזה אסון אירע כאן. רק לקראת קריאת התורה, כאשר נפתחו דלתות ארון הקודש, נפלה אימה חשיכה על הגבאים והמתפללים כאחד: כל הרכוש העצום, כתרי התורה ושאר תשמישי הקדושה – נגנבו עד לאחרון שבהם!

צעקה גדולה היתה שם, 'געוואלד! בליל כל נדרי יבצעו עבירה כזו?!"

למחרת יום הכיפורים התקיימה אסיפת חירום בראשות רבני וגדולי וילנה, שכן השמועות אמרו כי יד ישראל בדבר רחמנא ליצלן, והם החליטו פה אחד להטיל חרם חמור. החרם הקיף לא רק את הגנבים, ולא רק את כל מי שיש לו שייכות כלשהיא לגניבה, אלא אפילו מי שיודע משהו אודות הגניבה ולא בא להעיד בבית הדין – גם הוא הוטל אל תוך החרם.

עברו ימים, נקפו שבועות וחדשים, ואיש לא בא להודות בגניבה, לא נמצא שום בדל של מידע אודות פשע מחריד זה.

שנים רבות עברו מאז, ובעיירה ברסלב שבאוקראינה יושב לו מוהר"ן בבית מדרשו ומסביר לקהל תלמידיו

בית הכנסת הגדול בעיר וילנה המעטירה היה ידוע בפארו הרב ובעושרו האגדי. שמועות עקשניות התהלכו כי בפניות הנסחרות שבארון הקודש מונחים להם כתרי תורה, פעמונים ו"ידות" עשויים מכסף וזהב ומשובצים ביהלומים יקרי ערך ונדירים.

בכל שבת, כאשר הוציאו את ספר התורה מארון הקודש, היו העינים מופנות מאליהן לעבר ראש הספר, בכדי להתענג על העושר והיופי המיוחד שנגלה לעין המתפללים.

גם הגנבים ידעו על כך... למרבה הצער היו אלה יהודים מבטן ולידה, שלמשו את עיניהם דווקא לתשמישי קדושה אלו, שנתקדשו בקדושת ספר התורה. אך גבאי בית הכנסת מצידם לא הניחו את המקום נתון לחסדי הגנבים, הם דאגו להציב שומר קבוע שניצב על משמרתו יום וילילה, ובכך נרתעו מלבצע את זממם.

אבל אף אחד לא העלה בדעתו עד לאיזו מדרגה שפילה הללו מסוגלים לרדת. רעיון נורא עלה במוחם: הנה מתקרב יום הכיפורים, היום הכי קדוש בשנה, בלילה זה, ליל 'כל נדרי', חלק מהציבור ישן בבית הכנסת, שומר בוודאי לא נמצא אז, וזו הזדמנות פז לפתוח את ארון הקודש ולשדוד את האוצרות - - -

וכך באישון לילה, שעה שאפילו הגים שבים רועדים, לא עצר דבר בעד הגנבים הנאלחים, הם פרצו לארון הקודש ומילאו שקים שלמים בכל הקדוש והיקר,

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

אימתי נדפס לראשונה הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן?

תשובת הר"ר ישראל זאב פרידמן:

בראש השנה של שנת תקס"ח השמיע רבינו את התורה "חדי רבי שמעון" שבליקוטי מוהר"ן ח"א, סא. באותו פרק זמן, חלה רבינו את חליו שזמנו הסתלק כעבור שלוש שנים.

בפירושו לליקוטי מוהר"ן "פרפראות לחכמה" מכאן הרב מטשערין באריכות גדולה שתורה זו משמשת "כעין צוואה לאנשי המקורבים אליו ז"ל" ובה מתבארים כמה מהיסודות העיקריים ביותר בהשארותה ובהמשכויותה של חסידות ברסלב, וכן הדרכות והוראות לעתיד, כמו אמנות חכמים, העסק עם קברו, סמיכת מוהר"ן למנהיג, הנסיעה לראש השנה ועוד.

אחד הנושאים שנתפסים מקום מרכזי בתורה זו, הוא מעלת וחשיבות הספרים הקדושים שמתרבים ע"י אמנות חכמים, ואת התועלת הגדולה שניתן להפיק הן ברוחניות והן בגשמיות מהפצת ולימוד כל סוגי הספרים הקדושים בכל מקצועות התורה בנגלה ובנסתר.

עד לשנה זו נמנע רבינו מלהפיץ ולהדפיס את תורתו; בדרך כלל הזהיר רבינו להסתיר ולהעלים את תורתו מלגלותה לזרים, כפי שמצוין מוהר"ן: "תמיד היה דרכו להזהיר לבלי לגלות תורתו לאחרים שאינם מאנשי שלומנו".

אולם, מעת אמירת תורה זו בראש השנה של שנת תקס"ח, חל שינוי בעניין. מאז החל רבינו לעורר על דבר הדפסת ספרו הקדוש, וכפי שכתב הרב מטשערין: "הנה עד זמן הנ"ל [של אמירת תורה זו] לא היה שום גילוי דעת מנמנו ז"ל אודות ספרו הקדוש ליקוטי מוהר"ן, אם ברצונו להדפיס; אדרבא, היה נראה מדעתו להיפוך קצת – ואחר ראש השנה הנ"ל נסע ללעמברג, ומשם שלח לכאן להדפיס ספרו הקדוש, ונדפס בשנה הנ"ל שנת תקס"ח. ומאז דיבר הרבה מעניין זה, ממעלת וחשיבות מאמריו הקדושים שבספרו הקדוש, והזהיר מאוד להתמיד ולהגות בהם".

כשנסע רבינו ללמברג, נטל עמו את כתב היד של ספר ליקוטי מוהר"ן על מנת להדפיסו שם. כשנודע הדבר למוהר"ן, החל לחשוב מחשבות בעניין ההדפסה ולהכין שער והקדמה.

אולם, כסופו של דבר לא אסתיעא מילתא להדפיסו שם, וכתב-היד של הספר נשלח לעיר אוסטרו שבה פעל באותם ימים בית הדפוס ידוע. בד בבד נשלח החסיד רבי ולמן הקטן לגדולי צדיקי הדור כדי לקחת מהם הסכמות על הספר. הסכמות נדפסו לראשונה במהדורה השנייה.

לקראת סוף הקיץ של שנת תקס"ח הסתיימה ההדפסה של החלק הראשון של ליקוטי מוהר"ן. במהדורה זו נדפסו אלה עותקים. כשהביאו את הספרים לרבינו, ענה ואמר: "כי היא אתחלתא דגאולה, ומאחר שכבר נדפס יש ללמוד אותו עד שיהא שגור בעל פה".

יצוין שהמהדורה הראשונה לא התחלקה לסימנים ולסעיפים, כפי שמוכר לנו הספר כיום. ישנם שינויים מפליגים, הן בסדר התורות והן בכמה וכמה נוסחאות ואכמ"ל.

חלקו השני של הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן נדפס לראשונה ע"י מוהר"ן במאהלוב, בקיץ של שנת תקע"א, בשנה הראשונה להסתלקות רבינו זיע"א.

לחידודא

חידון השנוע לעצורים

חידה מס' 131

האם יש ענין לרקוד בחנוכה?

הפתרון לחידה מספר 130

מהו "כלל גדול בעבודת ה'?"
- שלא ישים אדם לנגד עיניו כי אם אותו היום.
(ליקו"מ ח"א רסא)

זכה בהגרלה לחידה מס' 129

נחמן מנדלוביץ, בני ברק
בסך 50 ש"ח וזכות קנייה בחנות ספרים 'ברסלב'
רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת הספר, תקשו 1-9-2-1 ותשאירו הודעה. בין הפותרים נכונה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגלה על זכות קניה בסך 50 ש"ח

קליפת יוון מהי?

הרב ניסן דוד קיוואק

הגמרא מספרת שרבי יהושע בן חנניא, שהיה חכם גדול, הלך להתנצח עם זקני אתונה, שהם חכמי יוון, אלה הציגו לו שאלות שונות. אחת השאלות היתה: "רציצא דמיית בבעותיה" - אפרוח שמת בתוך קליפת ביצתו - "היכא נפק רוחא?" - מהיכן יוצאת הרוח של האפרוח, שהרי הביצה סגורה? "אמר להו: בהיינו דעאל" - ענה להם רבי יהושע, מהיכן שנכנסה הרוח לביצה, משם היא יוצאת. הבה נתבונן, וכי זוהי שאלה? ואיזו תשובה השיב להם? גם הם יכלו לענות תשובה כזאת!

אלא שרבינו מפרש את השאלות ומגלה לנו (בליקוטי מוה"ר"ן ח"א, תרות כג - לא) ששאלות אלו הן תרבות יוון, ושכך הם מטמאים את כל השמנים, כלומר בכח תרבותם גרמו להרבה יהודים להתיוון. איך הם הצליחו להדורר לנשמת היהודי ולהטעות אותו; איפה הפירצה שהם פרצו בחומת היהדות? התשובה היא: הכח שלהם היה בשאלות, בתמיהות, בקושיות ובלבולים. זוהי חכמת יוון, היפך התמימות והפשיטות.

וכך מפרש רבינו (בתורה כז) את השאלה הנוכרת: הם שאלו אותנו, הצדיק שממית את עצמו ומסור את נפשו בצלותה ובעותיה - בתפלתו ובבקשתו - באיזה מקום בתפלה הוא צריך למסור את נפשו ביותר?

שכן בשעת התפילה באות מחשבות זרות אל המתפלל, הוא נזכר בכל מה שעובר עליו וקשה לו לכוון. כך גם שלא בשעת התפילה, הדמיון משתלט על שכל האדם, וכך הוא מתרחק מהתפילה. מי מייאש אותו מהתפילה? מחשבות שהם היוונים, קליפת יוון היא החושך והמסך המבדיל אותנו מהתפילה.

מחשבות המפריעות בתפילה הן "קליפת נוגה" שעושה את הנשמה, כמו שתופסים אדם ומכניסים אותו לבית הסוהר, כך המחשבות סוככות אותו מכל צד ואין נותנות לו מנוחה.

האמצעי העיקרי לצאת מהמחשבות האלה שמביאות לידי עצבות, הוא על ידי בנין המחשבה, שזה בשעת התפילה, אז צריך לכוון בפרוש המילות, ובכך מדליקים את נר הקדושה, וכך נטהרת הנשמה ונשכחות המחשבות הזרות.

זה שמוסביר רבינו, ש"סבי דבי אתונא", שהם היוונים, שואלים שאלה: מרוב המחשבות הזרות האדם אינו יכול להתפלל בנוונה, ואם כן הרי אין מה להתפלל? השיב להם רבי יהושע: "היכא דעאל". היינו, שכאשר נכנסות מחשבות זרות, צריך להעלותם אל הקדושה, ושם צריך למסור את הנפש; ואדרבה, זהו התיקון, להמשיך ולכוון וכך מעלים אותן.

היוצא מדברי רבינו, שכל אדם צריך להכניע את המחשבות הזרות שהן חכמי יוון שבתוך הלב, ולהתחיל להתפלל בכוונה כל פעם מחדש.

זאת אנו לומדים מהנוחה, שכל יום מדליקים מחדש את הנר, אפילו שדלק אתמול וכבה, הרי היום הוא יום חדש, וכל יום מתחילים מחדש, כאילו היום בפעם ראשונה מתפללים. ואפילו אם באות מחשבות זרות, אין להשבר אלא להמשיך להתפלל במסירות נפש. זה שרבי נתן כותב, שמשירות הנפש הגדולה ביותר של האדם, היא להחיות את עצמו בנקודות טובות.

אבל בתוך ליבון שואל אדם: "התחלה חדשה"? מה השקר הזה?!

ובכן צריך לדעת שזוהי שאלת היוונים, תרבות יוון - "חכמות". האדם צריך ללכת בתמימות ופשיטות, להמשיך להתגבר ולהדליק את הנר, ואפילו אם כבה הנר, אין זה ענינו, זוהי שליחותו בעולם, להאיר את הנשמה.

(משועבד על פי שיפורו של הרב ניסן דוד קיוואק שליט"א. ניתן להאזין לשיפור המלא במערכת השמע של אוצרות ברמלב 02-9950000, לשון הקודש, תוכנה, 3)

פרשת מקץ

שני תנאים בתפילה

הצדיק שולט בעולם באמצעות תפלתו, כמו שכתוב: "צדיק מושל יראת אלוקים" (שמואל ב, כג).

בעצם, כל יהודי יכול להגיע לדרגה זו להיות מושל בעולם על ידי התפילה, שכן כתוב: "ועמך כולם צדיקים" (ישעיהו ס). אבל הוא צריך להתגבר קודם כל על שני מכשולים, האחד קודם התפילה, והאחר בשעת התפילה. קודם התפילה מונעניצם בו רגשי גאווה, שכאילו כבר זכה לעבודת התפילה, דבר שמפריע כמושב לשפוך שיחו ותחניתו; ואילו בעת התפילה מופיעים חטאיו ופגמיו, ובעטיים באות לו כל מיני מחשבות זרות, כדי לבלבל את תפלתו.

כך שכדי להתפלל כהוגן, עליו לשכוח את כל מעלותיו ועבודתו, ולבוא לפני ה' גדל וכרש. בד בבד עליו להתרכז רק במחשבות הקדושות של התפלה, מבלי לשים לב כהוא זה לשום ענין ומחשבה אחרת.

ענין זה מרומז בכך שליוסף הצדיק היו שני בנים, מנשה ואפרים. שכן תפלתו המושלת של הצדיק תלויה בשני הכוחות הללו: א. "כי נשני אלוקים את כל עמלי ואת כל בית אבי" - לשכוח לחלוטין את כל מעלותיו; ב. להתרכז במחשבות הקדושות של התפילה, שיאירו את חושך המחשבות הזרות שמבלבלות אותו בבחינת "כי הפרני אלוקים בארץ עניי" (בראשית מא).

(עפ"י ליקוטי מוה"ר"ן ח"א, צו)

ההרשמה

לנסיעות יום ההילולא
להרה"ק בעל התיא
והרה"ק מוולדניק זיע"א

בעיצומה!

דוד צדיקים

02-5410100

www.zadikintours.com

החלה ההרשמה לקבוצות לנסיעות חורף השע"ג

נתיבים טורס

טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים חגיגיים

02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן
מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים

<p>יחסיים</p> <p>הר"ר ישראל יצחק ויצהנדלר ה"ר הר"ר שמעון דוב ויצהנדלר ה"ר הר"ר בנימין ויצהנדלר ה"ר הר"ר משה ויצהנדלר ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2000 גליונות</p> <p>לע"נ אביהם הר"ר אלעזר ב"ר שלמה יהודה ויצהנדלר זצ"ל נלב"ל כסלו תשמ"ה תנצב"ה.</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>יחסיים</p> <p>הר"ר יחיאל יהודה דייטש ה"ר הר"ר יהודה הרשקוביץ ה"ר הר"ר אלעזר מרדכי קעניג ה"ר הר"ר נתן קעניג ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' לידים הר"ר חיים טוקצינסקי ה"ר הר"ר יוסף טוקצינסקי ה"ר</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>נפת - בית שמש</p> <p>הר"ר נחמן קעניג שליט"א</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוס' הבן יוסף שיח'י</p> <p>ומחנתו הר"ר אריה מרחם ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוס' הבת שתי'י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>נפת - בית שמש</p> <p>הר"ר רפאל יוסף בבר ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוס' הבן מרדכי דוד שיח'י</p> <p>ומחנתו הר"ר אריה מרחם ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוס' הבת שתי'י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>בית שמש</p> <p>הר"ר יצחק גרנש ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוס' הבן שמואל שיח'י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>בית שמש</p> <p>הר"ר יהונתן מנדיש ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>אשדוד</p> <p>הר"ר מרדכי אריה הלוי חרוביץ ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבן שיח'י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>בני ברק</p> <p>הר"ר יצחק גרנש ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוס' הבן שמואל שיח'י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>	<p>בית שמש</p> <p>הר"ר נחמן איק ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתי'י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברר בכל מילי דמיטב</p>
---	--	--	---	--	--	--	--	--